List 46. **NOVICE** Tečaj XLV.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhaj]: vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 16. novembra 1887.

Obseg: Zimsko cepljenje v roki. — Sladne kali (Malzkeime.) — Vprašanja in odgovori. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Zimsko cepljenje v roki.

Spisal vodja R. Dolenc.

Zopet je kmetovalec dokončal gospodarsko leto svoje in uže se mora pripravljati v zimskem času na novo delo. Zlasti sadjar mora marsikaj priskrbeti uže pred zimo ali po zimi za prihodnje spomladanjsko delo. Tist sadjar, kateri ima drevesnico, posebno pa šolski vrtnarji morajo si omisliti do časa podlog (divjakov) in cepičev, da morejo spomladi brez ovire zasajati drevesnico. Najbolje vzgojimo jabolčno in hruškovo drevje, ako zasadimo drevesnico z uže cepljenim drevjem. V ta namen pripravimo si uže jeseni podlog in cepičev, proti koncu zime pa cepimo te podloge v topli izbi ter jih potem shranimo v klet, v kateri ne zmrzuje, za toliko časa, da pride ugoden čas, da jih posadimo. Najbolje cepimo drevje po zimi v roki, če ga sedlamo. V nastopnih vrstah smo se namenili to cepljenje popisati.

Pred vsem treba za pravilno cepljenje pravega orodja in druge priprave. — Za sedlanje potrebno orodje je pripraven nožiček, vsa druga priprava pa je primerno vezilo in mazilo. Ne da se sicer tajiti, da požlahtnjujemo lahko z vsakim vrtnarskim nožem, in to kakor koli si bodi, a prav tako smemo trditi, da požlahtnjujemo, če nam rabi pravšen in pripraven nož, bolj gotovo in tudi laže in hitreje. Na vse to se moramo ozirati, posebno pa po večih drevesnicah. In ravno pri sedlanji, s katerim najbolje požlahtnjujemo, moramo rabiti poseben nožiček, prav za prav posebno ostrino (klinjo), brez katere skoro ni mogoče sedlati. Sicer je pa ta ostrina pripravna tudi za vsako drugo cepljenje, k večemu za cepljenje v oko (okulovanje) ne, za katero pa imajo vsi novejši za cepljenje napravljeni nožički še posebno ostrino in zraven tudi posebno koščeno ali roženo zagozdico, s katero se privzdiguje podlogi lubad. Najboljši tak nožiček kaže podoba 58. Črka *c* zaznamuje ostrino za sedlanje, imenuje se navadno tudi kopulirna ostrina — *d* ostrino za okulovanje, *e* slonokosteno zagozdico za okulovanje.

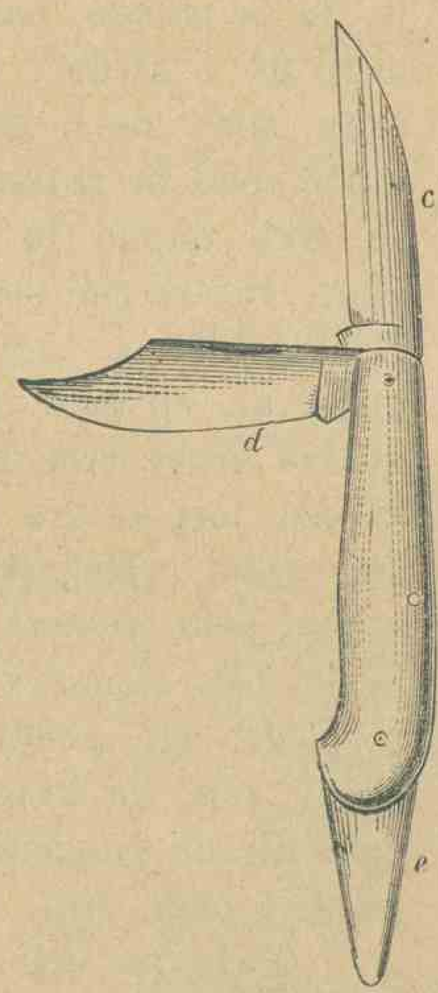

Podoba 58.

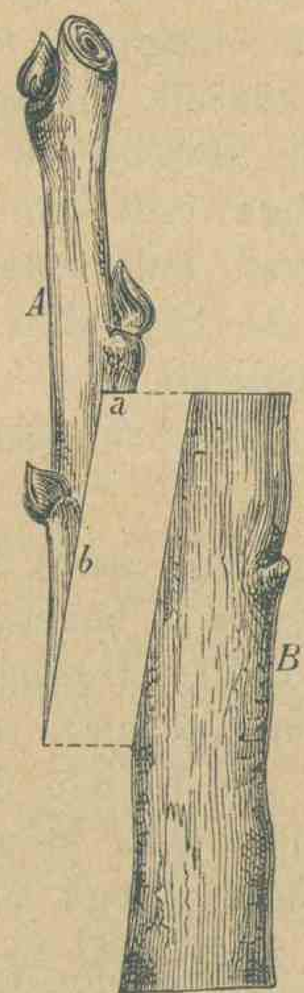

Podoba 59.

Prestopimo zdaj k sedlanju samemu. Pred vsem opozarjamo častite bralce na podobo 59. ter omenjamo tudi takoj, da rabi lahko to požlahtnjevanje za najtanjše podloge. — Črka *B.* predočuje nam podlogo, katero moramo na primernem gladkem mestu vodoravno odžagati ter pričeliti. Nato pustimo podlogo pri miru in pričnemo cepič pripravljati, in to tako le: Najprej poiščemo na mladiki, cepiču, dveh popkov — očesa imamo le na ne dozoreli še mladiki ali na poganjku —; ta popa bodita primerno oddaljena od sebe in stojta drug proti drugemu. — Takih najdemo prav lahko. Kadar smo si izbrali primerno ležeča popa, vzemimo vso mladiko ali ves cepič, vodoravno v levo pest tako, da je debelejši konec obrnen proti prsim; kazalec leve roke položimo na enega izbranih popkov in sicer na spodnjega pod mladiko tako, da bo ona nanj oprta, palec pa položimo nad mladiko tikoma drugega zgornjega popa.

S kopulirno ostrino zarežimo zdaj celo četrt palca pod zgornjim popkom plitvo, proti mladiki nav

STEMPEL

zarezo (pod. 58. d), na to zarezo takoj še eno proti prvi navpično, prav dolgo in kolikor mogoče z mladiko vštrično, tako da odpade vsled obeh zarez tršćica, podobna prav dolgemu nohtu, ali še bolje, ščitku, kakeršnega puščamo očesu pri okulovanji. Obe zarezi moramo še dvakrat ali trikrat, sploh tolikokrat ponoviti, dokler pridemo s prvo, proti mladiki navpično zarezo blizu do zrkla. Tako smo naredili bodočemu cepiču potrebno sedlo *a*, pod. 59. — Kadar je sedlo narejeno, nastavimo ost (špico) kopulirne ostrine tikoma sedla in poskusimo z enim samim potezajem, obe pesti naslanjaje na prsi, narediti še drugo popolnoma ravno zarezo *b*, katero imenujemo stopinjo. Kdor si je pridobil v zarezavanji sedla in stopinje potrebno ročnost, delal bode oboje hitro in dobro; morda bode zadosti, če potegne samo trikrat. Konečno moramo odrezati še mladiko nad drugim ali k večemu tretjim popom nad sedlom in sicer tikoma popa, in cepič postane tak, kakeršnega kaže *A*. pod. 59; zdaj je dovršen. Morda se utegne komu izmed čast. naših bralcev čudno ali vsaj nejasno dozdevati, zakaj naj pri osnovi sedla in tudi stopinje pazimo na to, da naredimo sedlo skoro tikoma pod popom, stopinjo pa nasproti onemu popu, a ne, kakor je skoro sploh navada, da ne ostane tikoma nad sedlom pop, ampak morda na nasprotni strani in tudi ne nasproti stopinje, ampak da ostane njeno hrbtišče golo. Eno in drugo ima temeljit vzrok: Pop nad sedlom požene, ako se je obneslo cepljenje, krepak poganjek, kateri preraste popolnoma uže v prvem letu, kadar zdebeli, ono vodoravno ploščico na podlogi, ki je nastala po odžaganji, in to tako, da skoro ni poznati, kje se končuje podloga in kje pričenja cepič. Pop pa puščamo stopinji na hrbtišči zaradi tega, da ostane podloga tudi po tem še požlahtnjena, če odlomi kaka žival, kak veter ali kaj druzega cepič nad sedlom, kar se kaj lahko pripeti posebno pri podlogah, v roki cepljenih

Kedar je cepič pripravljen, začnemo še podlogo do dobrega uravnavati in to takole:

Najprej pomerimo s cepičevo stopinjo, kako dolgo stopinjo moramo vrezati na podlogi, da se bodeta obe popolnoma ujemali. Kader smo to našli, odrežemo na podlogi, če smo ročni, z enim samim potezajem toliko lubadi in lesa, da nastane na njej, ako ni zeló debelejša od cepiča, cepičevi popolnoma enaka stopinja. Ker sta stopinji enaki, mora se cepičeva lubad popolnoma zlagati z lubadjo na podlogi. Zdaj nam ni druzega, nego da ovijemo še oba dela, cepič in podlogo, s trdno vezjo ter zavarujemo nastale rane s primernim mazilom proti škodljivim vremenskim vplivom.

Najboljše vezilo je ličje od rafije ali debeli bombaž, najboljše mazilo pa mrzla, tekoča cepilna smola, katero napravimo tako le: Pol funta čiste smole raztopimo nad žarjavico; kadar je raztopljena, prilijemo ji, vedno jo mešaje, dva lota in pol prav močnega špirita, in cepilna smola je gotova. To smolo treba s čopičkom (penzeljnom) na rane mazati; na zraku se kmalu strdi.

Če je podloga zelo debelejša od cepiča, nič ne dé; v tem primerljaji naredi podlogi širšo stopinjo, ter zadostuje, da se stopinja cepičeva le na eni strani popolnoma zlaga s stopinjo na podlogi.

S sedlanjem lahko požlahtni dobro izurjen sadjar do 300 podlog v enem dnevi in če je ravnal pravilno, izkazilo se mu jih ne bo morda več nego 1%.

Sladne kali (Malzkeime).

Mnogokrat so mi priporočali sladne kali za krmo molznim kravam in sploh živini. Jaz sem se hotel sam prepričati, koliko je na tej hvali in s čim je bolje krmiti molzne krave, in zaradi tega sem napravil naslednjo poskušnjo.

Kravam muricedolkam, kojim sem ob vedno enaki piči dajal mej rezanico vsaki po 1½ kilo otrobi na dan, dajale so poprečno na dan po 7 litrov mleka. Čez osem dni pa sem ob popolnoma enaki krmi dajal mej rezanico namesto 1½ kilo otrobov pa 1½ kilo sladnih kali, ter sem zapazil, da so krave povprečno dajale drugi dan samo po 6¾ litrov mleka in da so jako rade jedle rezanico, mej katero so bile pomešane sladne kali. Četrti dan pa sem zopet izmeril mleko ter našel, da sem nameril povprečno na eno kravo 7¼ litrov. Ko sem potem še deveti in dvanajsti dan meril, dobil sem 8½ litrov in pri tej meri je tudi ostalo. Razločka je torej pri eni kravi za 1½ litra mleka.

Ker so sladne kali in otrobi enake cene, razvidno je, da je mnogo bolje goved krmiti s sladnimi kalmi, nego pa z otrobi. Krmljenje s sladnimi kalmi daje prav malo dela, kajti treba jih je samo popariti z vročo vodo in potem pustiti, da se ohlade; v tem času se jako napno in dobe zelo prijeten duh in grenak okus, kateri pač stori, da krave prve dni ne jedo rade. Lehko jih pa tudi samo namočiš, kar pač potrebuje nekaj ur, ali tudi zadostuje. Čuditi pa se je, če pogledaš krave črez nekaj dni, s kakim veseljem žro rezanico, mej katero so sladne kali. Tudi prasci, kojim sem sedaj pričel pokladati sladne kali, z velikim veseljem jedo, vendar nisem dosedaj sam izkusil, kakšen je pri teh razloček mej otrobi in sladnimi kalmi, da bi mogel uže sedaj kaj več o tem sporočati. Videl in slišal sem, da kuretina tudi jako rada pobira namočene ali pa poparjene sladne kali, katere jej tudi bolje teknejo nego žito.

Nedavno sem se pogovarjal o tem s starim, skušenim živinorejcem, ki je trdil, da je razloček mej otrobi in sladnimi kalmi še veči, nego sem jaz izkusil. Pa poglejmo na Bavarsko ali druge dežele, po katerih je živinoreja veliko boljša nego pri nas, in koder plačujejo sladne kali po 7 gld. in črez 100 kilo, ali tam je vkljub toliko pivovarnam težko dobiti sladnih kali, ker se bližnji živinorejci podvižejo, da jih naglo pokupijo.

Preverjen sem, da so sladne kali, ki se dobivajo po pivovarnah po tako nizki ceni, živinorejci dosedaj

veliko preveč prezirali, in zaradi tega jih priporočam iz svoje skušnje.

Otrobi in sladne kali so pri nas zelo enake cene vkljub temu, da so sladne kali mnogo več vredne za živinorejca nego najboljši otrobi, katere pa je dandanes uže težava dobre dobiti. Večinoma prodajajo pri nas ogerske otrobi, katere ima najprvo lastnik mlina, navadno kak žid, v rokah, in ta ne pozabi krstiti otrobov. Te pokupijo navadno od lastnikov zopet drugi židje, kateri tudi ne zaostajajo v sleparstvu, in to ljudstvo nam potem prodaja namesto poštenih otrobov zmes, mej katero se tako pogostoma nahajajo zmleti koruzni češarki in razne druge, živini le škodljive tvarine, koje so pač težke, pa ne pomagajo živinorejcu, da bi odebelil svojo živino, ampak polnijo le židu mošno. Saj vidimo, kako židje radi pokvarjajo celo človeški živež, in ako nimajo vesti, da bi tega ne pokvarjali, gotovo je toliko manj imajo za našo živino.

Domači mlinarji morajo svoje poštene izdelke prodajati skoro po isti ceni, po kateri so velikokrat pokvarjene in namešane židovske otrobi, ki imajo mnogo manjšo vrednost, le malo redilnih snovi, morda so za $^1/_2$ krajcarja cenejše nego domače, v istini pa za 2 krajcarja draže, a vendar gledajo živinorejci mnogokrat na to, kje kupijo za $^1/_4$ krajcarja ceneje, ne pa kje pošteno blago.

Kupujte torej, ako krmite z otrobi, iz domačih mlinov otrobi, ko bi jih morali tudi za $^1/_2$ draže plačevati, zato pa doboste pošteno robo, podpirate domačo industrijo, ohranite si zdravo goved, katerej koristijo zdrave otrobi, židovske pa, ki so mnogokrat celo z gipsom in drugimi rečmi namešane, pa ji le škodujejo.

Pač bi bilo želeti, da bi tudi pri nas dobili zavode, kateri bi pazili na človeški živež, ki se tolikokrat pokvarja, ali dokler nimamo takih zavodov, moramo sami sebe varovati in gledati, kaj da kupujemo in s čim krmimo svojo živino.

Gabrijel Jelovšek.

Vprašanja in odgovori.

Odgovor na vprašanje 95. Najbolj očisti pitno vodo v vodnjaku jegulja, ki pa mora biti uže najmanj $1^1/_2$ čevelj dolga. Premajhno jeguljo bi umorile pijavke. Jegulja polovi tudi vse druge v vodi živeče živali.

Prof. J. Kr.

Odgovor na vprašanje 96. Vsakovrstne uši na živalih sem pregnal še vselej najbolje s petrolejem. Za konjske uši pa ni boljšega pripomočka od petroleja. Petrolej ne škodi nič živali, lizati ga niti noče, le z odprto lučjo ne hodi blizu. G. L.

Vprašanje 98. Bral sem nekoč nekje, da sadijo krompir tudi jeseni. Če je to res, imela bi jesenska saditev za mene mnogo prednosti. Kaj je Vaše mnenje? (G. N. v N.)

Odgovor: Res sadijo krompir tudi jeseni in sicer zato, da dobodo spomladi prav zgodaj krompir. Vendar Vam ne moremo priporočati jesenske saditve, ker je krompir v veliki nevarnosti, da ne pozebe spomladi. Posebno nevarne so zime brez snega in zgodnji spomladanjski mrazovi.

Vprašanje 99. Tri leta uže redim angleške prasiče. Jedo radi, so zdravi in prav dobro se debele, le kadar pride zima, postanejo pa bolj klaverni, in še vsako leto mi je kateri poginil. Kaj je vzrok? (Z. L. v Dr.)

Odgovor: Angleški prasiči so goli in vsled tega dosti občutljivejši do mraza nego domači prasiči. Stavili bi kaj, da imate posebno mrzle svinjake, ki so tudi vzrok bolezni Vaših prasičev. Angleški prasič mora imeti snažen in gorek svinjak.

Vprašanje 100. Kje dobim želoda za seme? (A. K. na B. V.)

Odgovor. Ni nam znano, kje je dobiti želoda za seme, prosimo pa naše čitatelje, naj nam ako jim je znano, to sporoče

Vprašanje 101. Na mojih rožah, ki jih imam v loncih na oknu, zaredile so se ušice. Kako naj jih preženem.? (E. J. v M.)

Odgovor: Najboljši pripomoček proti listnim ušicam je roka. Dobro preglejte večkrat rože, in koder najdete ušico, pa jo zmečkajte. Če se Vam to gnusi delati z golimi prsti, oblecite kako staro rokavico. Priporočajo tudi milno in tabačno vodo, perzijski mrčesni prašek, caherlin i. t. d., a iz svoje skušnje Vam moremo priporočati le prvi pripomoček.

Gospodarske novice.

* **Gospod Jos. Fr. Seunig, podpredsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske,** bode praznoval 19. t. m. petindvajsetletnico svojo, od kar je vstopil v glavni odbor te družbe. Gospod Seunig je bil namreč izvoljen za odbornika 19. novembra l. 1862. ter je ostal neprenehoma v odboru od istega časa do sedaj. Od 24. novembra l. 1880. na dalje je g. Seunig tudi podpredsednik družbi. Gospod Seunig se je vedno odlikoval z marljivim delovanjem kmetijstvu in kmetijski družbi sploh na korist, in reči moramo, da so v tem obziru zasluge njegove velike. Na mnogaja leta!

* **Naš urednik g. Gustav Pirc** je izbran za sotrudnika pri sestavi knjige „Die oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“, katero izdajejo na Dunaji pod pokroviteljstvom Nj. ces. vis. cesarjeviča Rudolfa. Gosp. Pirc je povabljen s pismom, podpisanim od cesarjeviča samega, naj spiše spis o kmetijstvu in gozdarstvu na Kranjskem.

* † **Karol Seitner.** Umrl je 28. oktobra t. l. v Salcburgu gospod Karol Seitner, c. kr. deželni gozdni nadzornik. Pokojnik je bil od leta 1867. do l. 1875. ud glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske. Kako je delal kot uradnik obrtne družbe, v živem spominu je še vedno našim Gorenjcem, da ga ne bodo tako brž pozabili; za to je žalibog predobro skrbel.

*

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

72.

Karlovi vari.

Karlovi vari so prve toplice česke, ter sploh ene najslavnejših na vsem svetu. Mesto stoji v ozki dolini ob Tepli, ter je opasano s strmimi, toda gosto zaraščenimi hribi. Stanovnikov ima okoli 10.000. Zeló stara je cerkev sv. Andreja, v kateri je ena slika Leonarda da Vinci. Pri mestni hiši stojí kip Karola I. (IV.) českega kralja in nemškega cesarja, ki je na lovu na te toplice zadel. Kar se tiče raznih poslopij, gré omeniti premnogih na vse strani ugodljivih gostilnic, izmed dobrodelnih naprav pa so spomina vredne nastopne: bolnišnica za uboge tujce, bolnišnica za posle, bolnišnica za ubožne meščane, in kopališče za ubožane dostojanike, ustanovljeno 1839. l. od Jagerskega nadškofa Pyrkerja.

Po Karlovih varih hrepené premnogi bolniki, toraj prihaja leto na leto do 25.000 gostov zdravja iskat, ali vsaj polajšanja. Vrelcev je 17, in izvirajo na malem prostoru prav blizu vkup iz razpoklin trdega granita. „Šprudelj“ je prvi, najmočnejši, najvažnejši in najizdatnejši topli vrelec, topline ima 59° R., tedaj je najtoplejši vrelec v vsi Evropi. Z velikim šumom paha vodo s sebe, v eni minuti je vrže do 1659 litrov. Ta topla voda se kadi, zato je napeljana v posebno napravo, v kateri ji čad pobirajo, potem se izliva v velik okrogel vodojem, s katerega jo zajemajo gostom. Dvesto korakov od šprudlja izvira „grajski vrelec“, ki ima topline 42° R.; pijó ga še le kakih osemdeset let sem. Nekoliko toplejši so „novi vrelec“, „Terezijin vrelec“ pa „mlinarjev vrelec“, topline imajo po 45 do 50° R.; pijó jih dobrih 130 let sem. Skoro tako topel, kakor šprudelj je tudi Bernhardov vrelec, toda malo so ga pili do sedaj, kakor tudi še dva druga skoro isto tako topla; nekateri so še nedotaknjeni. Večinoma izvirajo ti vrelci v Tepli. Razen toplih vrelcev imajo še par mrzlih, zasledili so jih 1853. l., in eden je železnat. Vsi topli vrelci izvirajo z enega samega vročega toka, čegar kotel stojí v onih globočinah, v katerih je zemlja še vsa razbeljena in tekoča. Tudi so vsi enakih sestavin in do malega v enakih množinah; razloček in učinek biva samo v tem, da so eni toplejši od drugih. Toplejši vrelci so oni, kateri niže izvirajo; šprudelj na primer je zato najtoplejši, ker je najniže zajet, prav pod Teplo. S teh toplih vrelcev privrè leto in dan tolika množina vode, da bi napolnila pet črevljev globoko in poldrugo miljo obsežno jezero.

Na tople vrelce hodijo topličarji pit, na mrzle se hodijo kopat. Ti topli vrelci slové po vsem svetu, in slednjé spomladi začnó dohajati bolniki v to tiho dolino. Karlovarska voda prav čudovito deluje v raznih trdovratnih, dolgih boleznih. Osobito jo priporočajo za bolezni v želodcu, na jetrih, na slezeni in na obistih; tudi za trdovratni protin jo svetujejo. Premnoge bolnike do dobrega pozdravi, a če tega ne, pa vsaj zmanjša bolečine ter učini, da se bolezen po več let ne povrne. Vsakega leta dojde po nekoliko bolnikov z vzhodne in zahodne Indije, pa še od drugej, da poskusijo tu poslednji pripomoček zoper grozno svojo tropsko bolezen, in nekateri se pozdravijo.

Zdravljenje se prične z mrzlejšimi, polagoma delujočimi vrelci, z mlinarjevim, grajskim in Terezijinim. Šprudelj sicer za čudo brzo deluje, a je treba bolniku previdnosti, nobeden naj bi ga ne hodil pit preje, preden mu ni zdravnik dovolil. Odrasli bolniki dobivajo zjutraj po 10 do 15 kozarcev. Zdravljenje traja navadno pet ali šest tednov junija in julija mesca. Mnogi gredó potem za 14 dni v Frančiškove ali pa v Marijanske toplice.

Z vodo Karlovarsko je tudi velika trgovina, vsakega leta razpošljejo do 3,000.000 steklenic na vse kraje sveta, in s šprudlja napravljene soli okoli 40.000 $^{k}/_{g}$. Za glavne saisone junija in julija se prične pitje uže ob petih zjutraj, in tedaj je tolika gnječa in tako porivanje pri glavnih vrelcih, da je treba čakati po četrt ure, preden je moči priti na vrsto. Med sviranjem bande vró gostje po kolonadah in ulicah. Ako jih pazljivo opazuješ, najti hočeš med njimi zastopnike vseh znanejših narodov, in to ne samo evropskih, ampak tudi z druzih kulturnih pokrajin sveta.

Karlovi vari namreč niso zabavno kopališče, kakor nekatera druga, temveč pravo pravcato zavetje za bolnike. Kaj pa, da tudi tu noben gost ne pogreša navadnih zabav, tudi tu se razvija prav velikomestno, toda neprisiljeno življenje. Zategadel so Karlovi vari svetovno kopališče v vsakem oziru. Temu vrlo pripomaga tudi lepota in raznolikost slikovite okolice, pa prijaznost in sočutnost stanovnikov, ki pomilujejo vsakega gosta zaradi bolezni. To pa gostom dobro dé, to jih razvedruje in razveseljuje. Po stari navadi sprejmejo vsakega novega gosta z glasnim trompetanjem z zvonika, kar napravlja ugoden utis na novinca, ter razveseljuje tudi ostale čemerne topličarje. Za večera napravi mestna godba podoknico novodošlecu, in pri tej priliki se nabere zopet polno radovednega občinstva. Po vsem tem se novi gost kmalu privadi tujemu kraju in tujim ljudem, ki so bili prileteli z vseh krajev sveta in govoré v raznih jezikih. Vsako popoludne igrajo bande na več krajih v mestu in v okolici, zvečer so besede, gledališke predstave, bali, in druge zabave, kakor v velikih mestih. Vsak se gré zabavat, kamor mu kaže. Najbolje pa zabava goste krasna priroda okoličina. Okrog mesta se vijejo prijetna šetališča po senčnatem gozdu, in so tako ugodno izpeljana, da se morejo tudi debelci povoljno izprehajati. Drugi se vozijo po dražestni okolici ob Tepli in Ogri, in na primernih mestih jih vabijo gostilne ali kavane na pokrepilo, ako je koga volja. Za kratek čas imajo tu in tam tudi tehtnic, da debeli bolniki morejo zvedeti, za koliko so uže shirali. Karlovi vari namreč so najboljše toplice za debele in rumene bolnike. Kdor je tedaj debel ali rumen, pa ne samo v telesnem, temveč tudi v denarnem oziru, naj le gré v Karlove vare, odleglo mu bode gotovo, vsaj v enem oziru.

Za slovó stopimo še na pokopališče. Grob pri grobu, kakor drugej, ali od kod vse so došli ti pokojniki! Marsikateri trpin je tu odložil popotno palico za vselej in se vlegel v tiho jamico. Na grobéh stojé razno izdelani, dragoceni spominiki z napisi v raznih jezikih. Vsak se pomudí najraje in najdalje pri onih spominikih, kateri imajo napis v njegovem materinskem jeziku, pa tudi pri onih, pod katerimi počivajo osobito znani ali sploh priljubljeni pokojniki.

Odprimo dr. Preširna, stran 167. Kaj velí?

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancev je zasula že lopata!
Odprte noč in dan so groba vrata;
Al dneva ne pové nobena prat'ka.
Toraj: „memento mori!“

Politične stvari.

Iz avstrijske delegacije.

V avstrijski delegaciji združuje se vse delovanje v edinem pomenljivem finančnem odseku. Ta je do sedaj rešil tri predmete: Proračun ministerstva unanjih zadev (poročevalec grof Franc Thun), — skupno finančno ministerstvo, skupni najvišji računski dvor in pa skupni dohodki iz carine (za vse tri predmete poročevalec dr. Poklukar) in pa proračun za vojno mornarico (poročevalec dr. Tonkli). O prvem predmetu poročale so „Novice“ uže v svoji zadnji številki, izrekoma o izjavah ministra Kalnoky-a, gledé naših unanjih razmer. — Pri poročilu o skupnem finančnem ministerstvu pri naslovu pokojnin tega ministerstva naglašal je poročevalec, da so v teku tega leta pokojnine izredno visoko narastle, ker za tekoče leto proračunane še na **50.000** gold., stavijo se v proračun prihodnjega leta uže na **63.500** gold., kar od tod izvira, da se je v teku tega leta upokojilo 5 višjih uradnikov, med njimi več, ki še niso dopolnili 40 službenih let, izrekoma to velja o upokojenem sekcijskem načelniku pl. Mercy-u, ki vživa pokojnino nad 4000 gold., akoravno ni videti, da bi bila njegova delavna nezmožnost tako trdno dokazana, ker je iz javnih listov znano, da je po vpokojenji svojem, vstopil v tukajšnjo banko „Creditanstalt“ kot vodja, kar mu daje gotovo več in težjega posla, kakor ga je imel v finančnem ministerstvu, vrh tega pa ima še posel upravnega svetovalca pri južni železnici. — Na teh podlagah vpraša poročevalec finančnega ministra Kallaya, ali se je pač pri vpokojevanji tega uradnika strogo oziralo na pokojninski pravilnik z dne 12. novembra leta 1870. — Minister je odgovoril, da se je to zgodilo, da je vpokojeni sekcijski načelnik priložil svoji prošnji popolnem neovrgljivo zdravniško spričevalo, da se je pa minister tudi osebno prepričal o bolezni (nervoziteti) njegovi uže prejšnje leto, ter mu je moral zarad tega potekli dvamesečni odpust podaljšati. Po starejih naredbah je vpokojenim dopuščeno, da si iščejo dostojnega postranskega zaslužka in v tem slučaju ministru ne more biti mar, ako se privatne družbe zadovolijo z manj vredno delavno močjo. — Poročevalec je na to ministru odgovoril, da sicer nikakor ni dvomil, da se je minister v obliki držal določeb cesarske naredbe z dne 12. novembra 1870. l., toda časništvo je to osobno vprašanje razpravljalo in stvarno nasprotje med dejanskim dolovanjem omenjenega vpokojenca pred vpokojenjem in potem se ne dá tajiti.

Znano je, da je madjarski vpliv znal doseči, da je Mercy-a spravil v najpomenljivejši denarni in pa železniški zavod avstrijske države — in to je pravo jedro tega osobnega vprašanja.

Nekoliko razgovora povzročilo je dalje poročilo dr Poklukarjevo o skupnih dohodkih iz carine, ker je med dohodke skupnega proračuna sprejeta svota iz tega naslova letos vsled računanja sprejetega po novi trgovinski pogodbi med Ogersko in Avstrijsko memo vlanskega leta postala za 23 milijonov večja za to, ker more sedaj vžitninske povračila vsak del države odslej plačevati iz lastnih, in ne več kakor do sedaj, iz skupnih dohodkov.

Ker se je v zadnjem zasedanji delegacij v dotičnem poročilu izrekla želja, da naj obestranska finančna ministerstva v predlogih vtemeljita predloženo svoto dohodkov iz carine, dotična ministerstva pa tej želji v tej obliki nista vstregla, izrekel je dr. Sturm svojo zadovoljnost, da si je poročevalec preskrbel pri našem finančnem ministerstvu in da je to tudi do besede sprejel v svoje poročilo.

Pri razpravi proračuna za vojniško mornarico, o katerem je dr. vitez Tonkli poročal finančnemu odseku minuli petek, sprejela se je točka njegovega poročila, v kateri se je izrazila nekako zaupnica za poveljnika mornarice baron Sterneka. Temu so nekateri členi odbora ugovarjali in ker se večina pred, glede tega vprašanja ni razgovorila, pokazalo se je pri glasovanji enako število glasov za in proti predlogu poročevalčevem in načelnik odborom grof Kinsky odločil je za predlog poročevalca.

Minuli ponedeljek dné 14. t. m. razpravljal se je redni proraračun vojnega ministerstva. Začetkom seje vprašal je poslanec grof Falkenhayn vojnega ministra, ali in oziroma, kako se je porabil vlanski izredni kredit 52 milijonov, oziroma, ali minister smatra ostalo svoto še za potrebno. Gledé ostanka, o katerem se čuje, da znaša okoli 20 milijonov, rekel je grof Falkenhayn, da bode stavil predlog, da se kredit gledé te svote prekliče.

Vojni minister poročal je po tem precej na drobno, toda zaupno, o porabi onega kredita 52 milijonov, ter je priznal, da je ostala od tega kredita neporabljena svota nad 22 milijonov in da izreka prepričanje, da se ta kredit ne sme več porabiti, izrekoma tudi za to, ker so se politične razmere od letošnje spomladi izdatno zboljšale. — Potem bil je predlog grofa Falkenhayna sprejet, da se neporabljena svota izrednega kredita ne

sme se več porabiti. — Dalje razpravljale so se posamezne točke proračuna.

Včeraj, v torek, imel se je razpravljati proračun izredne potrebščine za vojno, v kateri zadeva največja svota novo repetirko z malim 8 milimeterskem kalibrom.

Naši dopisi.

Iz Železnikov 11. nov. (*Nalivi; požar.*) Tudi pri nas smo imeli letošnjo jesen uže dovolj dežja in velike povodnji, pa, hvala Bogu, voda vkljub silovitosti ni napravila kake večje škode. — Zato pa nam je danes pretila velika nesreča po ognji. Okoli pol 7. ure zjutraj začela je iz dozdaj neznanega vzroka goreti hipoma hiša št. 102 v Spodnjih Železnikih. Njeni stanovniki morali so biti res „za gorami“, ker je plamen uže na večih mestih iz strehe švigal, ko oni za ogenj še vedeli niso. Drugi memogredoči ljudje so nesrečo zapazili. K sreči bilo je popolno mirno ozračje brez najmanjše sapice, brizgalnica in čvrste roke tudi prec na mesti, vendar pa je bilo treba največjega truda, da se tikoma zraven stoječa hiša št. 101, katere se je plamen z vso silo prijemal, ni vnela. V njenem podstrešji bi bil dobil ogenj toliko „hrane“, — če se sme tako reči, da bi bila vsa zgornja stran Spodnjih Železnikov v največji nevarnosti vpepeljenja. Od l. 1869 je bil to uže tretji požar, da je le po ena zgradba zgorela, vsa tik okoli stoječa poslopja pa rešena bila, toraj moramo pač iz srca reči: Zahvaljena bodita Bog in Sv. Florijan! — V drugem imamo danes prav lepo, res rajsko vreme. Naj le sv. Martin čez 3 dni nikar po pregovoru s kakim snegom ne „ongavi“, ker ljudje zaradi pripravljanja stelje lepega vremena na moč potrebujejo. Bog! J. L.

Iz Ljubljane. — **Deželni zbor kranjski** prične se, kakor vsi drugi deželni zbori naše državne skupine, dne 24. novembra. Pričakuje se, da bode večina deželnih zborov svoje delovanje končala pred novim letom, v kolikor pa se to ne zgodi, mogli bodo nadaljevati svoje delovanje tudi po novem letu, ker za gotovo se čuje, da se državni zbor ne prične pred 24. januarjem.

— **„Laibacher Wochenblatt“ in pa „Slov. Narod“.** Posebej opozorjeni ogledali smo si zoper svojo navado zadnjo številko „Laib. Wochenblatta“ z dne 12. nov t. l. in našli smo v tem listu v resnici dva prav zanimiva posnetka, pa ne iz graške „Tagespošte“ ali dunajskih velikonemških listov, ampak iz „slovenskega vodnega lista ali „das leitende slovenische Blatt“, kakor „Laib. W.“ naš stareji dnevnik „Slovenski Narod“ imenuje.

„L. W.“ in za njim vsi nam nasprotni nemški in madjarski listi in politiki očitajo vsemu narodu slovenskemu — kaj pomaga ugovor, da po krivici, — vse to, karkoli našemu narodnemu čutju nasprotnega ali naši narodni sedanjosti in prihodnosti pogubljivega v svoje liste sprejema vredništvo „Slov. Nar.“.

Nekakov čuden vtis mora dobiti čitatelj „Slov. N.“ uže po tem, da novejši čas uže ni skoraj številke tega lista več, v kteri bi ne bilo vvodnega članka z naslovom: „Iz Rusije“. — Pa naj bi uže bilo to, ako hoče eden slovenski list svojo posebno pozornost obračati na „Izhodno stran“. Vsebina teh dopisov pa ni zanimiva samo za nas, temveč zanima posebno naše narodne nasprotnike, in lahko dostavimo še to. da ta vsebina prav pomenljivo zanima naše vladne in više kroge.

Kar „Krutogorov“ v štev. 254 „Slov. Nar.“ piše o veljavi, katero imajo češki in slovenski državni poslanci v pisateljevih „ruskih“ krogih, je pač večinoma osebnega pomena, in v tem oziru se ne bodo ne češki, ne slovenski poslanci ravno žaljene čutili, ako je postopanje enega po vsem osamljenega slovenskega poslanca, dr. Gregorca, Krutogorov-u dalo povod, njega v zvezde kovati — druge slovenske poslance pa grdo sramotiti. Vsaj je slovenskemu narodu znano, kedo je zakrivil to razdvojenje in kedo je ravnal pravilno. Za stališče avstrijskih Slovencev in za njihovo delovanje pa je gotovo merodajna njihova lastna sodba, nikakor pa ne kritikovanje ruskega dopisnika, izrekoma, ako se tako razkriva, kakor to stori v štev. 250 „Slov. Nar.“ na sredi druge strani, ko do besede piše tako:

„Naše narodne sile rastô — — — in mi dokažemo našim tlačiteljem Italijanom, naj se pišó Crispi ali Pecci, — da nas je dovolj, da bi se uprli tem izvrgom človeštva.“

Ako „Narod“ in njegov pisatelj katoliškemu, vernemu slovenskemu ljudstvu tako hrano prodaja in zgodovini tako v obraz bije, da Crispija tovariša Cavurjevega in pa sedanjega papeža, rodom grofom Peccija imenuje „izvrgo človeštva“ — in oba prav v tisti koš meče, — po tem naj se nikar ne čudi strmenju našega naroda, v katerem se nikakor ne bode dalo spodriniti živo prepričanje, katero zastopajo vsi naši resni politiki in je zastopal pokojni Palacky, kakor naš Bleiweis, da je neobhoden pogoj naše prihodnosti in našega obstanka v obstanku avstrijske države. — To je tudi živo prepričanje našega naroda.

Te besede izreči se nam je zdelo nujno potrebno, da sebe in slovenski naš narod zavarujemo pred posledicami, katere more taka pisava imeti pred unanjim svetom.

Kdor bi še ne verjel, koliko nevarnega orožja „Sl. N.“ podaja našim nasprotnikom, čita naj „Nem. Fr. Presse“ z dne 15. t. m. na 4. in 5. strani, katera navaja iz „Sl. Narod.“ zahtevo po vesoljnem slovanskem jeziku in po ruski cerkvi. — „N. Fr. P.“ imenuje te izjave „Unanja politika Slovencev“ — in sklepa z višje gori obrnjenem klicem: „So se li kedaj pred letom 1879. izjave take vrste čule?“

— **Deželnozborska volitev v Kočevji** na mesto umrlega E. Faber-a vršiti se ima dne 22. t. m. Pričakovali bi bili, da se kakor prej, tudi pri tej priliki zedinijo na enega kandidata, katerega more enako sprejeti Ribnica, kakor kočevsko mesto. Pa hujskači nemškega „Schulvereina“ ne trpé ne mirú v deželi in ne stvarnega mirnega razpravljanja v deželnem zboru. V ta namen

ponujajo Kočevcem znanega profesorja ljubljanske pripravnice in glavnega agenta nemškega „Schulvereina“ Linhardt. — Na to izzivljanje zbrali so si ribniški volilci vsi in pa zmernejši volilci kočevskega mesta za svojega kandidata c. kr. sodnika v Ribnici, g. Višnikarja, nepristranskega domačina, ki se bode gotovo mogel in hotel za vse gmotne in opravičene duševne potrebe svojega volilnega okraja z večjim vspehom potezati, kakor Linhardt ali kedorkoli njegovih pristašev.

— **O delavski krizi v premogokopu v Zagorju** piše „Slovenec“: Nedavno smo poročali, da sta bila državni poslanec g. kanonik Klun in predsednik trgovinske zbornice g. Kušar zaradi zagorskih jam pri trgovinskem ministru markezu Bacquehemu ter mu izročila neko spomenico. Po odhodu gosp. Kušarja ostal je poslanec Klun še nekoliko dni na Dunaji ter se v tej zadevi obrnil tudi do ministra poljedelstva, grofa Falkenhayna. Vernih duš dan pa se je poklonil še ministerskemu predsedniku grofu Taaffeju ter zagorske zadeve priporočal njegovi posebni skrbi, rekši, da na Kranjskem ne poznamo in ne čutimo hudih nasledkov in malopridnih izrastkov socijalnega vprašanja v enaki meri, kakor drugod, da naj jih toraj slavna vlada z vso previdnostjo odvrača tudi zanaprej. Ob enem mu je izročil enako spomenico, kakor prej trgovinskemu ministru. Grof Taaffe je poslancu obetal reč nemudoma v roke vzeti ter ob enem izrekel upanje, da se bode ugodno razmotala. Kaže se, da se bode res povoljno rešila. Vlada se je precej obrnila do merodajnih krogov in jim priporočala, da naj po svoji moči pripomorejo k odvrnitvi Zagorju preteče nevarnosti. In ta klic menda ni bil zastonj. V prvi vrsti je južna železnica pokazala svojo dobro voljo, ter poslala včeraj svojega zastopnika, našega rojaka g. dr. Dolinarja, v Ljubljano, da potrebno poizvé in se dogovori!

Po dosedanji pogodbi je južna železnica od trboveljske družbe vsako leto stalno jemala 230.000 ton (tona po 10 metrov centov) premoga, vrhu tega pa še drugih 50.000 ton, tako, da je znašala vsa njena potrebščina 280.000 ton na leto. Ta pogodba se je raztegnila do 1. marca 1888. l. Odtlej naprej bode južna železnica od trboveljske družbe jemala 170.000 stalno, in vrhu tega še 36.000 drugih ton, toraj 206.000 ton na leto. Toraj bode južna železnica od te družbe jemala samo 74.000 ton premoga manj kakor doslej; vendar pa hoče premog, ki ga razun navadnega naročila še potrebuje, naročevati pri trboveljski družbi, ako bode ta družba ceno svojemu premogu tako vravnala, da bode primerna cenam drugih premogokopov. Trboveljska družba se toraj ne more izgovarjati, da bi bila zaradi južne železnice prisiljena, delo v Zagorji ustaviti, in ako je v resnici na to mislila, bili so temu vzrok drugi, po naši misli tajni nameni, ki se doslej odtegujejo javni razpravi, o katerih pa bodeme o svojem času spregovorili, ako bode treba. Razvidno je toraj, da za daljši obstanek zagorskih jam ni treba druzega, kakor malo dobre volje še pri trboveljski družbi; in nadejamo se, da bode vladno posredovanje tudi pri tem družbi zbudilo to dobro voljo in da ona za svoje delavce, ki bi sicer prišli ob zaslužek, ne bode razodevala manj usmiljenega srca, kakor južna železnica.

— **Vabilo na naročbo.** Od 1. januarija 1888 l. naprej izhajal bode „Slovenski pravnik“. Celi program listu izražen je v njegovem imenu. Glavni namen mu bode, pospeševati korektno slovensko uradovanje v slovenskih pokrajinah. Služiti ima torej v prvi vrsti praktičnim potrebam slovenskega juridičnega prometa.

Vendar pa bode tudi odmerjen primeren prostor teoretičnim razpravam in je namenjen posebno mlajšim juristom za vežbanje.

Samo ob sebi je umevno, da se list ne bode samo pečal z golo juridičnimi, marveč tudi z upravno- in finančno-pravnimi vprašanji.

Imel bode list tudi svoj feljeton in prinašal bode male notice juridične vsebine in personalije.

In da se ustreže večkrat izraženim željam, objavil bode tudi najvažnejše termine v konkurznih in eksekutivnih zadevah v slovenskih pokrajinah.

Sotrudniki so naprošeni, da pošljejo rokopise najzadnje do 15. vsacega meseca podpisanemu uredništvu in za prvo številko do 1. decembra 1887.

List izhajal bode prvi dan vsacega meseca po dve poli in stane 4 gold. za leto, 2 gold. za polovico leta.

Naročnina naj se pošlje uredništvu in upravništvu, ki se nahajata v Frančiškanskih ulicah št. 16.

V Ljubljani konec oktobra 1887.

Za uredništvo:
Dr. Alfonz Mosché.

— † **Umrl** je danes zjutraj po dolgi in mučni bolezni gosp. Fran Levstik, skriptor na ljubljanski licealni biblioteki in znani slovenski pisatelj in pesnik. Lahka mu zemljica!

— **O zgradbi krajne železnice z Ljubljane v Kamnik** opazuje se, kakor se nam poroča z Dunaja, živahneje gibanje. Denarni zavod, ki namerava preskrbeti za zgradbo še potrebni denar, izrekel se je neki, da hoče stvar prevzeti, ako vlada dovoli nekatere po postavi dopustljive polajšave, ako ravno je od države privoljena podpora za 50.000 gold. premala. — Zadnji čas vršile so se in se vršijo še na Dunaji pri pristojnih oblastvah razprave, katere obetajo dobrega vspeha. — Tudi v odseku avstrijske delegacije porabil je poslanec za kamniško mesto, dr. Poklukar, priliko, poprašati vojnega ministra grofa Bylandt-a, ker je nedvomljivo, da je ta železnica za tamošno smodniško tovarno in za vojno sploh največje važnosti, ali se noče minister tudi s svojo veljavnostjo potezati za to, da se ta železnica kar prej dodela. — Vojni minister je na to vprašanje odgovoril, da se je uže za to železnico večkrat pobrigal, pa se bode tudi vnovič in to z odločnostjo potezal, da se kar prej dodela.

Gledé druzega vprašanja poslanca dr. Poklukarja zarad zalog žvepla in salpetra pa je minister odgovoril,

da je zaukazal, da se vsaka teh tvarin posebej in tako spravi, da se ne bode bati nikakoršne nevarnosti za kamniško mesto.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Razprave v delegacijah tečejo mirnim tekom. Kar je pomenljivo za višino naših skupnih državnih potrebščin je to, da se je od vlanskega izrednega skupnega kredita 52 milijonov preklical sedaj še ne porabljen ostanek nekaj nad 22 milijonov. — O notranjem položaju pa se čuje, da se je v toliko zboljšal, da se je deloma zmanjšal neugoden vtis v visokih krogih, ki je nastal vsled nekaterih slovansko-vzajemnih izjav nekega veljavnega glasila državno-zborske večine. — Čuje se ravno, da se ta sedanji državnozborski večini neugodna sapa zgublja. gotovo pa je, da bi to nikakor ne bilo mogoče, ako bi merodajnim krogom ne bilo vsaj večinoma znano, da novejše izjave slovenskega starejega dnevnika s prepričanjem slovenskega naroda nimajo nikakoršne zveze, da vsaj nikakor ne izvirajo iz njega sredine, temveč se širijo od zunaj v ta namen, da bi se med narodom širile.

Vse toraj kaže, da se notranji naš položaj zboljša, akoravno je gotovo, da se za sedaj nobena točka Gautscheve naredbe ne namerava preklicati.

Delovanje delegacij bode s koncem tega tedna večinoma sklenjeno tako, da bo v nedeljo ali ponedeljek k večjem še formalna seja.

Nemška. — Cesar Viljem in njegova rodbina imela je v minulem tednu v pravem pomenu teden trpljenja zavolj bolezni cesarjevica. Zdravniki, katere je nemški cesar poslal v San Remo, da so preiskali grlo bolnikovo, — začetkom zarad prevelike otekline niso mogli preiskati bolnega dela, — kakor hitro pa jim je to mogoče postalo, prepričali so se vsi zdravniki o tem, da nikakor ni več dvomiti na tem, da je vratna bolezen cesarjevičeva rak, in da tudi operacija to je: izrezanje bolnega dela dušnika ni več mogoče, ker je neozdravljivo rakovo razbolenje že preveč razširjeno. — Vsled tega izreka zdravnikov odločil je bolni cesarjevič sam po premisleku ene ure in po razgovoru s svojo soprogo in s svojim sinom, da se ne bo dal operirati, ker mu s tem ni danega nikakoršnega poroštva, da se zboljša njegovo zdravje. — Vsled tega ostane bolnik tudi še dalje v gorkejem podnebji Laške, poleg njega ostal je Berolinski zdravnik Krause, da mu po dogovoru vseh zdravnikov nadzoruje zdravljenje in da je vedno pri roki, ako bi se nagloma pripetila nevarnost zadušenja, da bolniku z zarezo v dušnik in vpeljano cevijo more takoj pomagati.

Časniki, ki so od sedanje nemške vlade Bismarkove neodvisni in pa razumni del nemškega prebivalstva, kateri se je nadjal, da se bode z nastopam vladarstva po cesarjeviču marsikaj obrnilo na boljše, da se bode odpravila brezozirna samovolja Bismarkova, vsi oni krogi so zelo potrti. ker po pravici sodijo, da ne bode ne mir zagotovljen, ne brezozirnost Bismarkova odpravljena, ako na mesto sedanjega cesarjeviča, vladarstvo nastopi sedaj 28 let stari sin njegov.

K vsem tem zmešnjavam prihaja še, da je tudi stara cesarica zelo bolna, da stari cesar Viljem v svojem 91. letu živi le od tedna do tedna. ni čuda, da je postala obupnost nemškega ljudstva velika.

Med tem časom došlo je nemškemu dvoru naznanilo, da pride ruski car dne 18. t. m. cesarja Viljema v Berolin obiskat v svojo rodbino. Da bo sprejem carjev v Berolinu sijajen, na tem ni dvomiti, pa sprejem, kakoršnega je Bismark pripravil caru vsled njegove najnovejše naredbe, s katero so izključene pri nemški državni banki posojila na ruske državne vrednostne papirje, mu bode ogrenil vse unajne sijajnosti sprejema.

Srbija. — Odnošaji med Srbijo in Bolgarijo nikakor niso prijateljski. Srbski vladni listi očitajo Bolgarom njih nehvaležnost proti Rusiji in povdarjajo, da so Srbi se bojevali za svobodo Bolgarije. Bolgarski oficijozi pa očitajo Srbom, da so nevošljivi Bolgarom, da so samostojni postali, ter obžalujejo. da Srbi še niso bolje spoznali Rusije. V poslednji turški vojski so Srbi le tako dolgo naprej prodirali, dokler niso videli nobene turške vojske. Zato pa so hoteli še po vojski dobiti Sofijsko okrožje. Če vlada med Srbijo in Bolgarijo tako nasprotje, da srbski in bolgarski oficijozi tako pišejo, potem je pač le smešno misliti na balkansko zvezo.

Španjska. — „Imparcial“, organ španjske vlade, objavil je članek, kateri je vzbudil veliko pozornost. Ta list omenja, da se Bismark prizadeva, da bi pregovoril Španijo, da pristopi k tripelalijanci. Dalje pravi, da bi bilo posebno za Francijo neugodno, ako bi Španija se pridružila nemško-avstrijsko-italijanski zvezi. Sedanja španjska vlada je pa pripravljena, pristopiti tej zvezi, ki nekako ugaja španjskim koristim, ako Francija ne dovoli Španjcem prisvojiti si Maroko. Španija sicer ne misli sedaj takoj zavojevati te pokrajine, in je zadovoljna, da Francija le prizna, da ima sama pravico, si jo prisvojiti, kedar se jej bode zdel čas za to ugoden.

Žitna cena

v Ljubljani 9. novembra 1887.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 69 kr. — banaške 6 gold. 90 kr. — turšice 5 gold. 36 kr. — soršice 5 gold. 40 kr. — rži 4 gold. 6 kr. — ječmena 3 gold. 25 kr. — prosa 3 gold. 74 kr. — ajde 3 gold. 90 kr. — ovsa 1 gold. 95 kr. — Krompir 2 gold. 41 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 14. novembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. — kr. — Rrž 5 gold. 4 kr — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 4 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 56 kr.

Odgovorni vrednik: Gustav Pirc. — Tisk in založba: J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.